

WSPÓLNOTA

BIULETYN INFORMACYJNY PARAFII ŚW. JANA KANTEGO

jankanty.pl

Poniedziałek, 18 marca

7.00 1) O potrzebne łaski, dary DŚ i opiekę MB dla ks. Zbigniewa Syczika i ks. Bogdana Jelenia z okazji imienin – int. od Parafian); 2) ++ Józefa (ona), Bolesław Rybarski; 3) Dziękczynna z okazji urodzin dla Pawła, z prośbą o Boże bł. i opiekę w dalszym życiu

7.30 Rezerwacja

18.30 + Jan Sajdera (Msza św. gregoriańska)

Wtorek, 19 marca – UROCZYSTOŚĆ ŚW. JÓZEFA, OBLUBIEŃCA NMP

7.00 + Jan Sajdera (Msza św. gregoriańska)

7.30 ++ Agnieszka i Alojzy Bartyzel w rocz. śm.

18.30 O potrzebne łaski, dary DŚ i opiekę MB dla ks. Prałata Jana Franczaka z okazji urodzin – int. od Parafian

Środa, 20 marca

7.00 W intencji Panu Bogu wiadomej

7.30 + Jan Sajdera (Msza Święta gregoriańska)

18.30 + Jadwiga w 35. rocz. śm.

Czwartek, 21 marca

7.00 1) ++ Józef i Józefa (ona); 2) ++ Józef, Bogdan Kozieł

7.30 + Witold Ryncarz

18.30 + Jan Sajdera (Msza Święta gregoriańska)

Piątek, 22 marca

7.00 1) + Jan Sajdera (Msza św. gregoriańska); 2) + Zbigniew Baniak – int. od Heleny i Adama Pietryka; 3) + Stanisława Miziura

7.30 ++ Józef i Józefa (ona)

18.30 O zdrowie, potrzebne łaski i opiekę MB dla Marii Koczwarę

Sobota, 23 marca

7.00 1) ++ Franciszek i Alina oraz za ++zmarłych z rodzin Dewódkich i Rażnych; 2) + Jan w 40. rocz. śm.

7.30 1) + Jan Sajdera (Msza św. gregoriańska); 2) Dziękczynna z prośbą o Boże bł. i opiekę MB dla Członkiń Róży oraz o radość życia wiecznego dla zmarłych z Róży

18.30 + Genowefa Koczwarę w 16. rocz. śm.

III. NIEDZIELA WIELKIEGO POSTU, 24 marca

7.30 + Józef w 11. rocz. śm. – int. od Żony, Córki i Syna

9.00 + Mieczysław Jedliński

10.30 + Jan Sajdera (Msza Święta gregoriańska)

12.00 + Jarosław w 12. rocz. śm.

13.15 ++ Maria i Jerzy

17.00 ++ Józef Niezgoda, Józef Wójcik i Józef Orawiec oraz za ++zmarłych z ich Rodzin

18.30 + Violetta Panis w 2. rocz. śm. – int. od rodziny Bartkiewiczów

20.00 Za Parafian

EWANGELIA NA NIEDZIELE / Łk 9, 28b–36/

Jezus wziął z sobą Piotra, Jana i Jakuba i wyszedł na górę, aby się modlić. Gdy się modlił, wygląd Jego twarzy się odmienił, a Jego odzienie stało się lśniaco białe. A oto dwóch mężów rozmawiało z Nim. Byli to Mojżesz i Eliasz. Ukazali się oni w chwale i mówili o Jego odejściu, którego miał dokonać w Jerozolimie. Tymczasem Piotr i towarzysze snem byli zmorzoni. Gdy się ocknęli, ujrzeli Jego chwałę i obydwoch mężów, stojących przy Nim.

Gdy oni odchodzili od Niego, Piotr rzekł do Jezusa: «Mistrzu, dobrze, że tu jesteśmy. Postawimy trzy namioty: jeden dla Ciebie, jeden dla Mojżesza i jeden dla Eliasza». Nie wiedział bowiem, co mówi. Gdy jeszcze to mówił, zjawił się obłok i osłonił ich; zlekli się, gdy weszli w obłok.

A z obłoku odezwał się głos: «To jest Syn mój wybrany, Jego słuchajcie». W chwili, gdy odezwał się ten głos, Jezus znalazł się sam.

A oni zachowali milczenie i w owym czasie nikomu nic nie oznajmili o tym, co widzieli..

REFLEKSJA

W wydarzeniu przemienienia Jezus przed najbliższymi uczniami: Piotrem, Janem i Jakubem odsłania swoje boskie oblicze Syna Bożego. Dokonuje się to podczas modlitwy, czyli rozmowy Jezusa z Ojcem. Ta ewangeliczna scena zachęca nas, byśmy wykorzystali Wielki Post do ulepszenia naszej modlitwy. Podczas osobistego kontaktu z Bogiem starajmy się bardziej słuchać tego, co On do nas mówi.

WIELKI POST NA NOWO ODKRYWANY, CZ. II

Choć kształtowanie się dawnej liturgii wielkopostnej pozostaje do dziś owiane tajemnicą, szczególnie gdy chodzi o określenie czasu powstania poszczególnych modlitw czy formularzy, ustalenie źródeł ich pochodzenia i okoliczności ostatecznej redakcji tekstów liturgicznych, w historycznym rozwoju liturgii wielkopostnej można wyróżnić pewne etapy.

W pierwszej fazie w Wielkim Poście liturgię eucharystyczną sprawowano jedynie w niedziele, natomiast w środy i w piątki sprawowano liturgię słowa Bożego (prawdopodobnie jednak połączoną z udzielaniem Komunii Świętej). Sprawowanie Eucharystii posiadało bowiem zawsze radosny, paschalny charakter. Z czasem zaczęto sprawować Eucharystię także w środy i piątki, od V wieku w poniedziałki, nieco później – we wtorki i soboty. Ok. 600 roku w liturgię Wielkiego Postu włączono dni wiosennego postu kwartalnego i przeniesiono – ze względu na malejącą liczbę osób dorosłych przystępujących do chrztu świętego – skrutinia (celebracje, podczas których następowało stopniowe „wtajemniczanie”, wprowadzanie katechumenów w tajemnicę wiary) z trzeciej, czwartej i piątej niedzieli na dni powszednie

Wielkiego Postu. Wreszcie w VIII wieku wprowadzono sprawowanie Eucharystii w czwartki Wielkiego Postu. Wtedy zostały także wprowadzone formularze mszalne na wszystkie dni powszednie Wielkiego Postu. Zachowane w *Mszale Rzymskiej* do naszych czasów, ubogacają liturgię wielkopostną od strony teologicznej i ascetycznej, stając się – obok innych tekstów mszalnych – źródłem swoistej katechezy.

Charakter rzymskiej liturgii wielkopostnej kształtowało wiele czynników, które w zasadniczy sposób zaważyły na jej późniejszym rozumieniu i sprawowaniu. Wśród nich powszechnie wymienia się takie zjawiska jak: instytucja katechumenatu, publiczna pokuta, liturgia stacyjna oraz wspomnianie Męki Pańskiej.

Katechumenatem nazywamy trwający w starożytności chrześcijańskiej zwykle dwa lub trzy lata okres przygotowywania się dorosłych kandydatów do przyjęcia chrztu. Owo przygotowanie intensyfikowało się w Wielkim Poście poprzedzającym Wigilię Paschalną, podczas której katechumen miał przyjąć sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego. W kolejne niedziele Wielkiego Postu (trzecią, czwartą i piątą) w czasie Mszy św. odczytywano najprawdopodobniej – jak to ma miejsce i dzisiaj, po Soborze Watykańskim II – perykopy ewangeliczne: o Samarytance, o uzdrowieniu niewidomego od urodzenia i o wskrzeszeniu Łazarza. Instytucja katechumenatu zaczęła zanikać od VI wieku, gdy coraz częściej chrztu udzielano niemowlętom. Wraz z jej zanikaniem coraz bardziej zapominano także o pierwotnym chrzcielnym aspekcie Wielkiego Postu.

Podobnie możemy powiedzieć o istniejącej w starożytnym chrześcijaństwie instytucji publicznych pokutników. Oficjalne przyjęcie do stanu publicznie pokutujących grzeszników początkowo odbywało się w poniedziałek po I Niedzieli Wielkiego Postu, a kiedy początek Wielkiego Postu przesunięto na środę przed tą niedzielą, wtedy również i publiczną pokutę rozpoczynano w środę inicjującą Wielki Post. Nazwano ją Środą Popielcową z powodu praktyki posypywania głów grzeszników popiołem na znak podjęcia pokuty, co znajduje swoje głębokie uzasadnienie już w Starym Testamencie. Z czasem, gdy zanikał odrębny stan publicznych pokutników, sens posypywania głów popiołem stawał się coraz bardziej duchowy. W X wieku na terenach Niemiec w Środę Popielcową zaczęto posypywać popiołem głowy wszystkich wiernych rozpoczynających okres przygotowania do Wielkanocy. Wkrótce zwyczaj przeniknął na tereny dzisiejszych Włoch, by na przełomie XI i XII wieku znaleźć swoje miejsce w liturgii rzymskiej, a od XIII wieku także zostać zaaprobowany w liturgii papieskiej. Sens posypywania głów popiołem pozostaje wciąż ten sam. Obrzęd symbolizuje przemijalność i kruchość ludzkiego życia na ziemi.

Franko-germańsko-rzymska praktyka posypywania głów popiołem nieprzerwanie zachowała się do naszych czasów. Inaczej było natomiast ze starożytną i średniowieczną rzymską liturgią stacyjną. W łacińskiej literaturze chrześcijańskiej termin *statio* oznacza najpierw *post* nie tyle w sensie jednostkowego powstrzymania się od pewnych pokarmów czy w sensie odmawiania modlitwy, lecz raczej w sensie stałej, ciągłej praktyki religijnej czy nawet sprawowania samej liturgii. W takim kontekście używa go np. Tertulian (+ po 220). Termin *statio* (termin techniczny w Izraelu: *stać przed Panem*) stał się synonimem zgromadzenia liturgicznego. Tak więc w Rzymie *statio* oznaczała uroczyste zgromadzenie eucharystyczne pod przewodnictwem biskupa Rzymu w asyście duchowieństwa miasta. Liturgia stacyjna rozpoczynała się w jednym z wyznaczonych kościołów, gdzie schodzili się wierni (stąd nazwa *collecta* na oznaczenie kościoła zgromadzenia) i skąd w procesji ruszali do innego kościoła (*titulus*, czyli kościoła tytularnego w mieście) lub na cmentarz poza miastem. Tam sprawowana była Eucharystia: *statio* danego dnia Wielkiego Postu. Miejsce następnego spotkania ogłaszane było przed Komunią Świętą. Rzymska liturgia stacyjna zanikła wraz z przeniesieniem się papieży do Awinionu w XIV wieku, ale praktyka liturgii stacyjnej znana była również w innych miastach: Tours, Metz, Jerozolimie, Antiochii czy Oxyrhynchus w Egipcie, gdzie – według zachowanych świadectw – w roku 535/536 roku odbyto 66 zgromadzeń stacyjnych w 26 kościołach.

Po ustaniu zgromadzeń stacyjnych w XVI wieku zaczęto do nich powracać dopiero w wieku XX (np. w 1932 roku w Mediolanie, w 1948 roku w Linzu). Trzeba jednak dodać, iż potrydencki Mszał Rzymski Piusa V, aż do swojej ostatniej edycji z 1962 roku, zamieszczał tradycyjne tytuły kościołów, w których niegdyś odbywała się liturgia stacyjna. Nowy impuls owej starożytnej praktyce daje święty Jan XXIII (+1963), który już w pierwszym roku swojego pontyfikatu wziął udział w liturgii stacyjnej w Środę Popielcową 1959 roku w kościele św. Sabiny na Awentynie w Rzymie. Praktykę tę kontynuował błogosławiony Paweł VI (+1978). Również święty Jan Paweł II brał udział w procesji od kościoła św. Anzelma do kościoła św. Sabiny, gdzie na rozpoczęcie Wielkiego Postu, w Środę Popielcową, sprawowana jest uroczysta liturgia papieska. Mszał Rzymski Pawła VI zaleca, aby w Wielkim Poście w *większych mia-*

stach odbywały się zgromadzenia Kościoła miejscowego na wzór rzymskich nabożeństw stacyjnych, pod przewodnictwem biskupa diecezjalnego. Takie zgromadzenia mogą się odbywać w niedziele, albo w dogodne dni tygodnia, w sposób dostosowany do miejscowych zwyczajów. Można je urządzać przy grobach Świętych albo w głównych kościołach, albo w sanktuariach lub w uczęszczanych miejscach pielgrzymkowych (Mszał Rzymski dla Diecezji Polskich, s. 61).

Wydaje się, że najmocniej na kształt liturgii wielkopostnej wpłynął motyw Męki Pańskiej, tak bardzo charakterystyczny dla liturgii rzymskiej, w której V Niedzielę Wielkiego Postu nazywano I Niedzielą Męki Pańskiej, zaś Niedzielę Palmową, jeszcze w czasach Leona Wielkiego (+461) – II Niedzielą Męki Pańskiej i w której mszalny śpiew „Alleluja” na przełomie V i VI wieku zastąpiono bardziej odpowiednim w tym okresie śpiewem wersetów psalmicznych (zwanym *tractus*) według dawnych, bardzo prostych melodii. Chociaż temat Męki Pańskiej w liturgii wielkopostnej w sensie ścisłym dotyczy dwóch ostatnich tygodni lub wręcz tylko Wielkiego Tygodnia, w pobożności ludowej wysunął się na pierwsze miejsce i zdominował cały okres czterdziestu dni. Temat Jezusowej męki bardzo silnie zakorzenił się również w religijności polskiej, w pewnym sensie wypierając inne idee przewodnie. W ten sposób w Wielki Post w Polsce na stałe – obok kazań pasyjnych (rozpowszechnionych od XIII wieku), pieśni nabożnych o Męce Pańskiej (śpiewanych od XVII wieku) i Drogi Krzyżowej (odprawianej od początku XVIII wieku) – wpisało się nasze rodzime nabożeństwo Gorzkich Żali, wydanych drukiem po raz pierwszy w 1707 roku w Warszawie pt. *Snopek mirry z Ogrodu Getsemańskiego* i rozpowszechnionych przez Księży Misjonarzy.

OGŁOSZENIA DUSZPASTERSKIE NA II. NIEDZIELĘ WLK. POSTU

1. Dziś w kościele w Polsce dzień modlitwy, postu i solidarności z misjonarzami organizowany przez Dzieło Pomocy Misjonarzom *Ad gentes* pod hasłem *Misjonarze mocą Ducha*. Przed kościołem możliwość wsparcia potrzeb Katolickiego Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych i ich Przyjaciół Klika i nabycia miodu.

2. Gorzkie Żale dziś o 17.45. Drogi krzyżowe w piątek o 17.00, 18.00 i 19.30.

O 18.00 w czwartek jak co miesiąc nabożeństwo do św. Jana Pawła II Patrona Rodzin z możliwością oddania czci Jego relikwiom i z rozważaniem fragmentu Jego nauczania.

W każdy dzień Wielkiego Postu okazja do spowiedzi św. podczas każdej Mszy św. odprawianej w kościele górnym lub dolnym.

3. Spotkania z kandydatami do bierzmowania po wieczornej Mszy św. w poniedziałki i środy. Zakończyliśmy przyjmowanie zgłoszeń kandydatów, którzy z różnych powodów nie będą mogli przyjąć bierzmowania 23 maja w naszej parafii. Za tydzień podamy informację gdzie i kiedy będą mogli to zrobić.

4. Do skarboxy przy *Wspólnocie* zbieramy ofiary na dekorację Grobu Bożego i za baranki Caritas (nie mniej niż 6 PLN).

5. Zgodnie z zapowiedzią przystępujemy z Bożą pomocą do formowania rady parafialnej. W bieżącym tygodniu trwają konsultacje z kandydatami do składu rady z urzędu. W najbliższą niedzielę przedstawimy rejony parafii, z których wierni wskażą wybranych przez siebie reprezentantów. Ostatnią fazą formowania rady będzie nominowanie przez proboszcza wybranych członków rady. O wszystkich szczegółach będziemy informować za pośrednictwem strony internetowej parafii w zakładce Rada Parafialna. Prosimy wszystkich o modlitwę, by w każdej fazie formowania i funkcjonowania Rady wszyscy zainteresowani mieli na uwadze pożytek i dobro duchowe całej parafii.

6. Rozpoczęły się zapisy uczestników tegorocznej Ekstremalnej Drogi Krzyżowej. Spośród 150 tras wyznaczonych na terenie województwa małopolskiego dwie rozpoczną się w naszej parafii. 5 kwietnia br. w pierwszy piątek miesiąca o godzinie 19.30 odprawimy Mszę św. w Kaplicy MB Miłosierdzia (w kościele dolnym) dla uczestników tras: karminowej, św. Charbela, która poprowadzi do Klasztoru ss. Norbertanek w Imbramowicach i niebieskiej, św. Jana Kantego, wytyczonej do sanktuarium Pasyjno-Maryjnego OO. Bernardynów w Kalwarii Zebrzydowskiej. Szczegóły na stronie internetowej parafii.

7. W Bożym Młynie kolejne spotkanie biblijne z p. dr Anną Wajdą w piątek o 19.15.

8. Parafia św. Wojciecha organizuje pielgrzymkę do Grecji w lipcu br. Szczegóły w zakrystii, lub na stronie internetowej parafii diekańskiej.

9. W minionym tygodniu pożegnaliśmy: śp. Lidzię Biel i w parafii MB Częstochowskiej w Olśzaniecy śp. Stefanię Wyzgę. *Wieczny odpoczynek racz Jej dać Panie...*